

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

Bp.
(Hely)

1943. XII. 29.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

"1943"

Személy

Helyszám

Budapest magánélete A HÁBORÚ ÖTÖDIK ÉVÉBEN

Budapest utcáit járom, attól a kényesztől hajtva, amely időnkint ráparancsol az emberre, hogy nézzen alaposabban körül abban a világban, amelyben él és melyet mégis olyan kevésbé ismer. Talán céltalan kóborlásnak indult ez a séta, de rövidesen rádöbbenünk arra, hogy nemcsak beletekinünk egy-egy ismeretlen ember arcába, a nemismerés végtelen közönyével és a városi ember veleszületett kíváncsiságával, de pillanatra szeretnénk beléjük látni, egy kicsit velük érezni, tudni, miért sietnek olyan nagyon, vagy miért állanak meg egy-egy utcasarkon határozatlanul, a sűrűközöttség bélyegét viselve egész variójukon.

Es rádöbbenünk arra, hogy igenis, nagyon érdekelve vagyunk a dologban, mert mindnyájan annak a városnak lakói vagyunk, amely most a háború ötödik évében sem veszítette el azt a különös jeleget, amely örökké fiatallá és fejlődésképpessé teszi és amely a legfőbb erénye ennek a környeteknek.

Az év lassan megöregedett, haláloságyán fekszik és ziháló lélekezete itt hallatszik a város falai között sóhajtozó téli szélben. A város azonban nem öregedett meg az évvel, az utcák színesek az emberáradatól és a szinte percenként elzúgó villamosok — mert

most a villamos a budapesti közlekedés úgyszólván egyetlen eszköze — úgy ontják a város egy-egy gócpontján az utasokat, mintha csak igazolni szeretnék, hogy a város élete liktetőbb, mint valaha, megszorodott a munka több ember kelet a munkahelyekre. A forgalom már a kora reggeli órákban igen élénk és az emberek ma jóval korábban kelnek, mint a békeévekben. Az emberek szemében ugyan ott vibrál még az álom mákonya, mégis kifogástalanul rendbeszedett nőkkal és frissen borotvált férfiakkal találkozunk.

Az egyéni ízlés diadala

A gyárak, üzemek úgyszólván egy időben kezdenek a hivatalokkal és a tisztviselőktől aig lehet megkülönböztetni az iparosembertől. Új idők jele ez, amely máris beigazolta, hogy az iparos és kereskedőpályát ma egyenértékűnek tekintik a tisztviselőivel és az iskolázott emberek szépszámban helyezkedtek el az iparban. A kép szinte nyugateurópai, de mindenestre bizonyítéka annak, hogy az emberek ma mindenütt örömmel állnak és ez az örtállás kidomborodik egész valójukon.

Nem is olyan régen, ha végigmentünk a körutak külvárosokba torkolló

részein, vagy a főútvonalak készletét vettük szemügyre, önkéntelenül is megállítottuk, hogy ruházati cikkeiben és a bútörüzetek áru között nagyon sok a szabványos munka és csak kevés tárgyat készítenek azoknak, akik az egyéni szeretik. A békeévek jellegzetes tünete volt ez a tény, amely a mai háborús időkben megváltozott. Ma az arvaahiány megváltoztatta a dömping-termelést és a kirakatokban annyi egyéni elgondolás megvalósítását látjuk életrekelni, amely legfőbb bizonyítéka annak, hogy a magyar ipar ma a merő pőből a legizéresebbet igyekszik előállítani, a kereskedő pedig úgy rendez be kirakatát, hogy aki futólagosan járja végig az üzletvárost, az a békeévek kirakatát látja es nosabb formában viszont.

A műanyagok feldolgozása kétségtelenül igen magas fokot érte el a fejlődésnek és legalább is alaposan szemügyre kell venni a nagy belvárosi

cipőkereskedések kirakatában lévő cipőket, hogy ma is az oka annak, hogy ezt és azt könyvre is meg lehet vásárolni. Kétségtelen az is, hogy a vásárlóközönség tartózkodása, amellyel eleinte az ilyen műanyagból készült dolgokat figyelte, eltűnt és ma már olyan bizalommal húzzuk lábunkra a műtalpú cipőket is, mint a béke legkitűnőbb készítményeit.

A divat, amely lassan elismert kifejezője lesz a változó koroknak, természetesen Budapesten is átalakult és bár az egyszerűség hirdetője lett, még mindig ezer új és újabb mesterfogással helyez színfoltokat a város forgatagába. A női ruhát talán csak egy

gallér viselése teszi delelöttivé vagy délutánivá, de a megoldások mikéntje és a viselés módja mégis mindig újnak hat.

Budapest ma többet dolgozik mint valaha

Nincs időnk azonban töprengeni a lépten-nyomon elénk kerülő látottak felett, mert a legmélyebb gondolkodásból is felriasztja az embert, ha valakibe beleütközik, a Nemzeti Színház előtt pedig alig lehet tovább haladni a járdán, négyes sorokban állnak az emberek, hogy jegyet vásároljanak az előadásra. Ilyen kép fogadna minden budapesti színház és minden mozi előtt. Az emberek készek órákig sorbaállani a jegyért és a sorok, amelyek a közellátás megszervezése jóvoltából a boltok előtt úgyszólván eltűntek, úgylátszik ide vándoroltak. A nagy érdeklődés mellett természetesen jubileumi számokat érnek el az előadások és a színházbamenés a szórakozás műfajából Budapest egyre növekvő kultúr szükségletévé vált.

De menjünk tovább és nézzünk körül az élelmiszerüzletek tájékán is. Az első idők ijedt rolólehúzásai és az ezzel kapcsolatos elhamarkodott megállapítások, hogy áru nincsen, ma már az múlt idők történetéhez tartoznak. A pesti ember megtanulta, hogy nemcsak az ő részére árusítanak az üzletekben és ha valahol szebb húst lát, mint másutt, legfeljebb azt állapítja meg némi rezignáltsággal, hogy rossz helyre pecsételtette le jegyét. Igaz ugyan, hogy a vásárlási idők

kérdésében még ma is sok kívánság merül fel, mert a dolgozók, akik úgyszólván az üzletek zárórájáig munkahelyükön vannak, csak nehezen juthatnak el egy-egy kereskedésbe. Az egyre jobban elterjedt beszerzési csoportok azonban arra hivatottak, hogy segíteni igyekezzenek ezen a bajon.

Budapest élete az esti órákban válik igazán magánéletté. És ez a magánélet, ha elsötétítette az ablakok mögött történiük is, a sötét utcákon legalább olyan élénk, mint a neonfények csalogató korszakában. Megszűntek a híres pesti »pendlizések«, de a törzsvendéglőkben, még a törzskávéházakban — és ugyan kének nincs ilyen Budapesten — ha szerényebb keretek között is, de igyekeznek felfrissülést keresni az emberek. A családi otthonban pedig *soha sem olvastak annyi könyvet, mint ma*, amikor egymásután jelennek meg új könyvek és lépnek porondra új írók.

A főváros ma kétséget nélkül többet dolgozik és többet produkál, mint régen, több gond felhőzik az emberek homlokán, mégis igyekszik minden vonalon magára találni, mert tudja, hogy csak így lehet méltó önmagához.

ifj. Bakos Ákos